

aliena. feu. columna tertia. & in l. placet. C. de sacrosanctis ecclesi. vbi & Iason. columna quarta. eo quia ista resolutio inest ex natura contractus. & idem tenet Abb. in dicto capitu. potuit licet ibi Io. Andr. teneat contrarium & Specul. reliquit hanc quaestionem sub dubio referens contrarias opiniones in titu. de restitutio. in integr. §. quis

autem. colum
na octaua, po
terit tamē isto
casu ecclesia
petere restitu
tionem in in
tegrum, sicut
posset minor,
vt tradit Spe
cul. titu. de lo
cato. §. nunc
aliqua. versic.
14. & 15. & vi.
Barto. in l. 2.
C. si aduers.
vendi. pigno.
& per Iaso. in
dicta lege se
cunda. q. r. C.

de iure emphyteo. columna vndecima. & quid si ecclesia succedit priuato vide Bald. in dicta lege secunda. in secunda lectura. colum. fina. C. de iure emphyteo. vbi concludit quod licet annus vnus sit elapsus cum priuato illo, qui concesserit emphyteosim, adhuc requiritur, quod curat biennium cum ecclesia quae succedit priuato: quia ex quo ecclesia vtitur adminiculo defuncti, debet vti iure illius vide etiam de ista quaestione Salyc. in dicta lege secunda. pen. q. & per Iaso. q. 13. colum. 42. totius tractatus.

a ¶ Tres años. Adde. l. secunda. C. de iure emphyteo. & procedit etiam si canon emphyteoticus debeat fisco qui concesserat in emphyteosim, vt vult glo. in l. si tutores. C. de administ. tuto. licet Saly. ibi dicat in emphyteota fisci sufficere biennium cuius fundamentum tollitur ex his quae dixi. §. eo. l. 19. in glo. magna.

b ¶ Sin mandado del juez. approbat opinionem glo. in lege secunda. C. eod. & in capitu. potuit. de loca. & fuit opinio. Azo. C. eodem. in summa. & est communis opinio. non ergo requiritur quod praecedat sententia declaratoria, secundum Hostien. & Anto. in dicto capitu. potuit vbi Anto. dicit hanc esse communem opinio. & tenet Bald. in additio. ad Specula. titu. de locato. §. nunc aliqua. columna sexta. & Alexand. consilio. 6. volumine. 3. colum. pe. decius consilio. 146. in secundo dubio. ¶ Limita tamen, nisi emphyteota defacto resisteret, secundum Bart. & Ange. in dicta lege secunda. limita etiam, nisi dominus pro expellendo adiuit iudicem, non protestans: vt sibi maneret saluum ius expellendi, iuxta notata per Bald. in lege secunda versicu. decimo quarto. C. de seruitu. vide latē Iaso. in d. l. 2. columna. 67. & decium in dicto consilio. & ad id quod dixi, nisi emphyteota resisteret de facto, vide Iaso. in dicta lege secunda. colum. 61. totius tractatus cum duabus sequenti. vbi tenet contrarium: & refert alios vide ibi. Limita etiam nisi emphyteota negaret se non soluisse, seu diceret tempus solutionis nondum elapsum: nam tunc, quia per negationem res efficitur dubia, non liceret domino expellere propria autoritate, secundum Specula. titu. de locato. §. nunc aliqua. versicu. 48. sed Ioan. de Imol. in dicto capitu. potuit. colum. 12. voluit contrarium: quia si hoc esset verum, de facili posset eludere dispositionem illius legis. & negando impedire hoc remedium: sed licet hoc sit inconueniens, tutius est praedicare sententiam Specula. quam etiam tenet Bald. in dicta lege secunda. & in §. ad hanc colum. fina. de pace iura. fir. & videtur de mente decij. in dicto consilio. 146. dubio secundo.

c ¶ Diez dias. Approbat vnam ex opinionibus glo. in dicto capitulo potuit. de locato. vbi glo. & communiter docto. non istam sed aliam tenent & concludunt, quod relinqueretur arbitrio iudicis. & tradit Iason. in dicta lege secunda quaestione. 30. tene menti istam. l. in ista taxatione temporis. & nota quod etiam si dominus ante istos. 10. dies declarauerit tacite vel expresse se velle expellere emphyteotam, adhuc admitteretur purgatio morae, vt satis colligitur, & probatur ex ista. l. licet Alexand. in l. si insulam. ff. de verborum obligatio. voluit contrarium, & etiam Barto. Cepol. cautel. 135. incipit tu scis quod emphyteota, & tradit Iason. in dicta lege secunda. q. 29. vbi ipse tenet contra eos. Sed quid si elapso biennio, vel triennio dominus ante hos decem dies concessisset alteri rem istam in emphyteosim, vel aliter eam in alterum alienauerit: an etiam tunc poterit moram purgare: videtur quod non ex quo res non est integra praesertim, si dominus iam esset alteri obligatus de euictione,

pro quo vide Ludouicū Roma. consilio. 103. viso proposita quaestio nis & c. facit. l. & si post tres. ff. si quis cautio. & quia purgatio morae non admittitur, nisi re integra argumen. legis fin. C. de repu. heredi. & capitu. si tibi absenti. de praeben. lib. 6. tradit Iason. in dicta lege si insulam. col. 4.

Señor, maguer non le pidiesse el censo, el por si, nin otri por el. Ca entiende se, que el dia del plazo, ha que deue pagar la renta, lo demanda por el Señor e aplaza al otro que la pague.

¶ Ley. XXIX. Como aquel que tiene la cosa a censo si la ouiere a enagenar que la deue vender al Señor ante que a otro queriendo dar tanto precio por ella como da otro ome.

Nagenar, e vender puede la cosa, aquel que la rescibio a censo. Pero ante

ram purgare infra decem dies. Tene menti, quia de iure communi magis communis opin. erat in contrarium, vt tradit Iaso. in d. l. 2. q. 29. vbi late & Alexand. consilio. 106. colum. 3. volu. 2.

f ¶ Estonce. Non ergo poterit antea, & si velit, vt dixi in glo. praecedenti: non enim executio fit a lege, nisi illis terminis transactis, vt hic habetur. & sic respondetur ad notata per docto. vbi. §. quod vbi est declarata voluntas domini cum executio fiat a lege, non admittitur purgatio morae. l. traiecit. §. de illo. ff. de actio. & obligat. l. si is cui. vbi Bart. ff. de lega. 2. & in ista. l. si insulam. ff. de verbo. obli.

g ¶ La cosa. Cum melioramentis, vt in l. 2. C. de iure emphy. vbi vi. per Iaso. 7. notabili. & ad de Bal. in c. si vasallus. hic finitur lex in vñ. feu. de quibus tamen melioramentis hoc intelligatur vi. Carolum molendi. in suo commento consuetu. parisen. tit. 1. §. 1. in glo. quinta fol. 8. col. 3. versicu. obiter cuius resolutio est vt illa melioramenta amittat quae concernunt solitam meliorationem praedij ad quae expresse vel tacite ex contractu tenebatur: secus si nuda forma meliorationis excedat ad quae ex natura & l. contractus non tenebatur, vt si nouas mansiones urbanas vel rusticas vel aliud magni sumptus addiderit rei.

h ¶ Quel dia del plazo. idem habetur in d. l. 2. & in c. potuit. vide quae dicam. in l. 8. titu. 14. j. eadem partita.

¶ Lex. XXI.

i ¶ Potest emphyteota prius domino requisito ei; nunciato quantum ab alio pro re sibi offertur rem alij vendere: sed si dominus voluerit habebit eam pro illo pretio infra duos menses: & tenetur dominus si eam non vult pro eodem pretio habere infra id tempus, nouo emptori nouam cartam facere: & habebit pro laudemio partem pretij quinquagesimam vel aestimationem si alio modo quam per venditionem fuerit alienata: & emphyteota potest eam sine domini licentia pignori obligare: sed si ea alienet vel pignoret homini a quo ita leuiter censum dominus habere non possit: sicut ordini vel homini potentiori perdet ius quod habebat in ea. h. d.

i ¶ Rescibe a censo. aduerte quia ex hoc verbo videtur, quod dispositio huius. l. habeat locum etiam in censuario, vt si alienet rem censualem domino irrequisito, cadat a iure suo. & hanc sententiam tenet Ange. de Aret. in §. adeo. in fin. insti. de locatione. allegat Barto. in l. prima. §. penulti. ff. de superficiebus. tu dic contrarium, quia ex quo in censuario fuit translatum omne ius domini. & sic omne dominium iuxta notata. in capitu. constitutus. de religio. domi. per glo. & docto. potest libere rem alienare: quia in re sua quilibet est moderator & arbitror. l. in re mandata. C. manda. l. sed & si lege. §. consuluit. ff. de petit. heredi. & quia sicut in contractu censuali quis non priuatur iure suo: non soluendo. vt notatur in dicto capitulo. constitutus. sic neq; alienando, quia ista duo equiparantur, vt patet in capitu. potuit. de locato. tradit Alexand. consilio. 106. viso thematelibro. 4. & ita tenet decius consilio. 164. non fuisset & c. colum. tertia. dicens Ange. de Aret. non bene in hoc dixisse. & quod Bart. quem ipse allegat loquitur in superficiario in quem tantum transit vtile dominium non in censuario & idem tenet Soci. quem decius non allegat consilio. 208. visis actis & actitatis & c. columna quarta. volumine secundo. dicens hoc sensisse Imol. in capitu. ad audientiam col. secunda. de reb. ecclesi. non alie. & ad istam. l. dic quod loquitur in contractu emphyteotico iuxta. l. praecedentem, seu quando census solueretur in recognitionem dominij, penes alium existentis iuxta ea quae notat Bald. in titu. de pace constantiae. in verbo persoluere

Partida quinta.

I 3

d ¶ Deue la rescibir. Non ergo procedit quod dicit Bald. in lege secunda. colum. secunda. in 2. lectu. C. de iure emphyteo. in intellectu quem dat ad capitulum potuit de locato.

e ¶ No gela deue tomar. ista. l. vult quod etiam emphyteota priuati potest mo-

Tene menti.